

CHRISTER AX,
F. D. OMBUDSMAN, NU
NYBLIVEN PENSIONÄR:

– Medlemmen först – sedan skrivbordet

– Vi ska engagera fler.

Karl, ny ungdomsansvarig
i Västra Götaland sidan 11

Camilla Johansson

Foto: Christer Andréasson

Kollektivavtalet
– det skrivna löftet

Lasse Holm

16

A close-up photograph showing a hand holding a black pen, poised to write on a piece of yellow paper. In the background, a clear glass filled with water sits on a dark surface. The background is blurred, suggesting an indoor setting with a window.

Kultur får ta plats

Nu finns bibliotek på 10 arbetsplatser

Under 2010 har avdelning 28 Västra Skaraborg satt fart med introducerandet av arbetsplatsbibliotek som vi skrev om i förra numret. Det har varit stor efterfrågan på paketen som presenterades och mer och mer klubbar ansluter sig.

Nu finns arbetsplatsbibliotek på följande klubbar/företag:

Lidbil, Lidköping
Volvo Penta, Vara
Rekordverken, Öttum
Plast Petter, Hova
IAC, Skara
Daloc, Töreboda
Rettig, Järpås
Gustaf E Bil, Mariestad
SNA Europé, Lidköping
Swegon, Kvänum

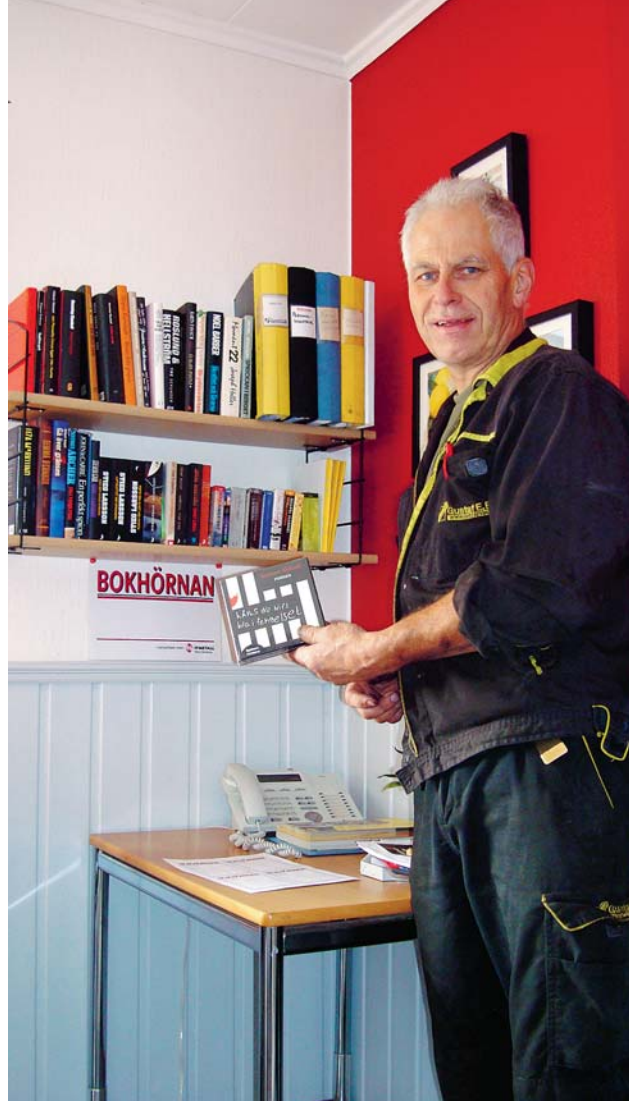

**Vill ni kontakta Eli Abadji
för att diskutera kultur
kan ni göra det på:
eli.abadji@ifmetallskaraborg.se**

– Det är väldigt roligt att så många klubbar visat intresse, säger Eli Abadji. Att små företag med ombud hoppat på är också väldigt roligt, vi hoppas på att fler ansluter sig fortsätter Eli.

Avdelningen har satsat på kulturen även under år 2011, och presenterade en budget till representantskapet den 9/11 med medel för att kunna fortsätta satsningen på arbetsplatsbibliotek, även om det finns mer områden inom kulturen som är intressanta. Vi får se vad Eli har på gång.

Text: Christer Andreasson, Foto: Eli Abadji

Gammal och mogen för en kurs?

Ni vet väl att det finns en web-version av **"Pensionsboken"**.

En online-utbildning som ligger på en grundläggande nivå och skall visa hur pensionssystemet är uppbyggt och hur man kan påverka sin pension. Ni når den via förbundets hemsida, er lokala sida eller på LO:s sida. Ni kan även gå direkt till:

<http://natutbildning.lo.se/pensionsboken/>

Vinnare i korsordet i nummer 3/2010

**Rätt svar: har lagt på ett kol,
har väl sitt på det torra.**

1:a pris Helena Myllynen, Mariestad
2:a pris Inga Klertoft, Falköping
3:e pris Curt-Ove Brodd, Skövde
Vinnarna är underättade

**Korsord
på sidan
15**

IF Metall Västra Skaraborg

Fabriksgatan 4
531 30 LIDKÖPING

Telefon: 0510-48 41 30

Fax: 0510-48 41 47

E-post: postbox.avd28@ifmetall.se

IF Metall Västra Skaraborg innefattar dessa kommuner:

Mariestad, Lidköping, Skara, Vara, Götene, Töreboda, Grästorp, Gullspång.

IF Metall Östra Skaraborg

Rådhusgatan 6
Box 84
541 22 SKÖVDE

Telefon: 0500-42 41 70

Fax: 0500-41 34 70

E-post: postbox.avd27@ifmetall.se

IF Metall Östra Skaraborg innefattar dessa kommuner:

Skövde, Hjo, Tidaholm, Falköping, Karlsborg, Tibro.

Drabbad av skada? Anmäl direkt!

Ändrade preskriptionstider för gruppförsäkringar

Folksam har ändrat så att man numera följer försäkringsavtalslagen (FAL) med tider för att talan ska vara väckt inom tre år från det att man fått kännedom om att anspråk kunnat göras, och i vart fall inom tio år från det att medlemmen tidigast hade kunnat göra anspråk.

Detta innebär att om man som exempel ramlar och skadar sitt knä, blir omplåstrad men anmäler det när tre år passerat så kommer man inte få ersättning för kostnader.

Om samma person efter fem år får ont igen och går till läkare och det visar sig ha ett samband med olycksfallet så kan det bli aktuellt med en bestående invaliditet då det anmälades inom tio år.

Det innebär att man råka ut för både preskribering och ersättning för samma skada beroende på vilket moment det gäller. Prata alltid med din försäkringsrådgivare på arbetsplatsen, eller med din avdelning för hjälp.

De nya reglerna innebär att den som först efter tre år anmäler en skada, inte får ersättning för skaderelaterade kostnader.

IF Metalls framtidsdiskussion

Så skriver du motioner till IF Metalls kongress 2011

Under november/december kommer ett antal utbildningar i Västra Skaraborg med inriktning på förbundets material "Kongress 2011". Det handlar om dom tre arbetsmaterialen:

- Vårt samhälle och solidariteten.
- Våra arbetsplatser och utvecklingen av hållbara arbeten.
- Vår organisation och starkt medlemskap.

Tre material är utskickade till klubbar under hösten och som vi nu riktar in oss på att köra i ett antal endagarsutbildningar.

Utbildningens avsikt är att skapa insikt i frågorna som skall behandlas av kongressen, och förhoppningsvis leda till ett antal motioner då vi kikar extra på hur en motions skrivs och utformas.

Utbildning vid åtta tillfällen

Utbildningen kommer att gå på följande tider/platser: (Observera att vissa datum redan är förbi vid denna tidnings utgivning)

24/11	Axevall:	Axevall FHSK
24/11	Mariestad:	ABF
24/11	Lidköping:	Avd 28
6/12	Vara:	Godtemplaregården (vid bion)
8/12	Götene:	Plats meddelas senare
10/12	Mariestad:	ABF
13/12	Töreboda:	SAP partilokal
15/12	Lidköping:	Avd 28

IF Metall Östra Skaraborg flyttar

NY ADRESS: Lövängen 5, Västra Ryd, bakom Kärnsjukhuset

IF Metall Östra Skaraborg har tillsammans med GS Facket och Transport förvärvat en fastighet i Skövde under hösten. Fastighetens adress är Lövängen 5 som ligger i Västra Ryd bakom Kärnsjukhuset.

Ägare till fastigheten är Skaraborgs Fackliga Ekonomiska Förening.

Fastigheten har fram till maj månad används som kontor av IBA som är ett konsultföretag inom värme och ventilation.

Lokalerna ska nu rustas och byggas om under vintern och våren 2011. Beräknad inflyttning är under försommaren 2011.

**BERÄKNAD
INFLYTTNING
försommaren
2011**

Det här huset, som är beläget i Västra Ryd granne med Kärnsjukhuset i Skövde, kommer att bli den nya expeditionen för medlemmar i IF Metall, GS-facket och Transport under 2011.

Är du sjukskriven?

Vänta inte med att kontakta facket

Att bli sjuk eller råka ut för något olycksfall som leder till att man blir sjukskriven kan från och med 1 juli, 2008 leda till stora ekonomiska konsekvenser.

I de borgerliga partiernas sjukförsäkringspaket ingår den så kallade rehabiliteringskedjan. Det är en ny modell som Försäkringskassan ska använda för att bedöma en människas arbetsförmåga och rätt till sjukpenning.

Ta kontakten tidigt!

Först provas den sjukes arbetsförmåga mot arbetsuppgifter på företaget där man är anställd. Från dag 181 har man bara rätt till sjukpenning om man inte kan utföra något arbete alls på den reguljära arbetsmarknaden. I bedömningen vägs enbart rent medicin-

ska grunder in – ingen hänsyn tas till om den sjuke måste byta yrke eller bostadsort för att hitta ett arbete.

När Försäkringskassan nekar sjukpenning hänvisas man till a-kassan. Har man inte rätt till a-kassa återstår bara att gå till socialtjänsten.

Därför är det viktigt att sjukskrivna tidigt kontaktar sitt lokala fack. Helst så snart som möjligt efter att sjuklönen efter 14-dagar övergått till sjukpenning som försäkringskassan betalar. Då kan parterna tillsammans påbörja arbetet med rehabilitering för att utreda vilka möjligheter som finns att återgå i arbetet hos den nuvarande arbetsgivaren.

Rehabiliteringskedjan trädde i kraft vid halvårsskiftet 2008.

Tillägnas rehab-kedjan

Har Du blivit sjuk,
stackars sate

Nu är Du klassad som
den late

FK de spottar och
svär

När Du på försäkringspengar tär

Egentligen borde vi
lära oss läsa en bön

För den stackars
sjuke lär aldrig mer
få någon lön

Stefan Roslund

NYTT FRÅN ÅRSSKIFTET:

Förändringar i Sjuk- och efterlevandeförsäkringen

Förbättringarna i försäkringen gäller från och med den 1 januari nästa år. Karenstiden för att få ersättning sänks från nuvarande 360 till 180 dagar. Ersättningen utökas från 12 till 13 månader. Maximalt månadsbelopp är 800 kronor för hel arbetsoförmåga.

Dessutom införs en kostnadsersättning på 800 kronor som utbetalas efter tre månader. Detta gäller oavsett graden av arbetsoförmåga. Övergångsregler gäller enligt följande: Den som insjuknar mellan den 1 juli och 31 december i år har karens till 31 juni 2011 oavsett datum för insjukandet.

SKJUT INTE PÅ PIANISTEN! Ibland höjer vi rösten mot försäkringskassan (FK) och klagar på hur de behandlar människor. Tänk på att FK agerar efter de regler och riktlinjer som regeringen sätter. Kлага gärna, men kлага och visa missnöje åt rätt håll.

– Den svenska modellen har hittills stått högt i kurs över hela världen, säger Anders Bill, klubbordförande SNA Europe.

– Krisen försvann lika fort som den kom

Anders Bill, klubbordförande SNA Europe, om sitt fackliga uppdrag

SNA har ca. 2 200 personer anställda i Europa och ca. 6-700 i Sverige varav ca. 150 i Lidköping. Förutom detta finns ett stort antal i USA och Kanada, men det svårare att veta hur många det är på grund av att man inte har samma sätt eller organisation att rapportera som här.

I Sverige finns det ett EWC (*European Works Councils*, eller Europeiskt företagsråd på Svenska) och ett samarbete med "Snapon Labour Council" som är USA/Canadas motsvarighet. (EWC är lagstadgat hos oss, på Snapon har man det på frivillig basis). Men även om det finns ett arbete som liknar vårt så har dom inte kollektivavtal i vår bemärkelse, utan varje fabrik har sitt eget "kollektivavtal".

– Det finns ett stort intresse för hur systemen är uppbyggda i Sverige. Den Svenska Modellen – står högt i kurs över hela världen, (utan möjligen hos våra politiker som aktivt försöker undergräva

det för att skapa sitt efterlängtade systemskifte), man vill gärna träffas för att jämföra systemen mellan varandra, och då är det med viss avundsjuka man ser våra centrala system som en förebild. – Men man kanske inte alltid säger det öppet, säger Anders

– Jag har haft turen att vara med-bjudna dit på deras träffar, och de har varit och besökt Sverige, fortsätter han.

Koncernfacket träffas regelbundet

I Sverige finns ett koncernfack som träffas regelbundet. En styrelse, Minst två träffar per år, årsmöte och halvårsmöte.

Med EWC åker man runt mycket på andra fabriker för att se hur det fungerar, och mycket besök för att visa hur det fungerar i Sverige. Visa vårt fackliga arbetssätt, vårt samhällssystem och vår arbetsmiljö.

– Ett annat område vi är mycket aktiva inom är Lean-arbete som är långt framme. Företagen (generellt) vill gärna plocka russin i kakan, men detta är inte vitsen med lean, utan det är ett helhetskoncept, förklarar Anders.

FAKTA

Namn: Anders Bill

Ålder: 48 år

Bor: Villa Örslösa

Familj: Fru och 3 barn

Uppdrag: Klubbordförande inom SNA, där han arbetat i 19 år, ordförande i 4 år, vice i ca. 10 år

SNA hade riktigt tvära kast i krisen som var, allt försvann tvärt, och kom tillbaka lika fort. Numera är alla uppsagda är tillbaka på visstid, och man har till och med nyanställt, även om det i första läget bara är visstid.

– Ibland kan vara svårt att hitta något att sysselsätta sig med när det (sällan) finns en lugn dag, i gengäld så räcker klockan inte till vissa dagar i stället, och det fackliga jobbet ligger i högar vid slutdags. Svårt att gå och ställa sig i en maskin då det är lite stiltje, även om det är viktigt att försöka sysselsätta sig med något ute i verkstaden så man inte missar kontakten med golvet, avslutar Anders.

Text & Foto: Christer Andreasson

Nya bekanta – kära återseenden

Många pensionärer deltog på årets tre resor

Då var det åter dags för den årliga pensionärs resa i IF Metall Östra Skaraborgs regi. Den 9 september samlades ressigna deltagare i Skövde, Tidaholm och Falköping för upphämtning av Bengts Resetjänst i Skara.

Efter att alla hade kommit ombord på bussen vändes kosan västerut med Susanne som chaufför och Bengt som reseledare och berättare.

Vad gör du nu för tiden?

Efter en stunds färd stannade vi för att fika vid Tolered. Stoppet innebar också att flera resenärer mötte både nya och gamla bekanta och det var många

kommentarer som ex. Hur länge har Du varit hemma? Hur mår Du? Vad gör Du nu för tiden?

Efter fikauppehållet fortsatte sedan resan till Volvo Lastbilers fabrik Tuve, Göteborg. Där hälsades vi välkomna av Karl-Axel Edström som berättade om fabrikerna i Sverige och utomlands. Ett positivt besked var att Lastvagnar återanställer i samtliga fabriker efter de senaste årens negativa utveckling.

Efter denna information så fick vi åka runt i fabriken med tåg och se monteringen från chassi till färdig lastbil.

Förträfflig lunch

Därefter bar det iväg till Torslanda Golfrestaurang för att inta en lunch

som smakade alldeles förträffligt. När väl lunchen var klar fortsatte resan till öarna Hönö, Öckerö och Hälsö för att bese den vackra naturen.

Många upplevelser i bagaget

Sedan åkte vi tillbaka till fastlandet för att köpa, för den som önskade, Hönökaka på Åkes bageri i Torslanda. En dag går fort och nu var det dags att återvända till Skaraborg och respektive hemorter med många upplevelser och minnen.

Sammanfattningsvis var det en mycket trevlig resa med duktig berättare och en likadan chaufför som var omtyckt av deltagarna. Ytterligare två välbesökta resor genomfördes den 19 augusti och den 31 augusti.

Foto: Per Hall

Förväntansfulla pensionärsmedlemmar samlade utanför Volvo Lastvagnars grindar i Tuve.

Hur kunde detta ske?

Reaktioner och reflektioner över valresultatet

Jag kände en stor sorg och smärta när de första prognoserna av valresultatet presenterades på SVT valvaka på TV. Skaras socialdemokrater hade samlas på restaurang Enjoy för att äta Tacos och titta på valvakan.

Det som skulle bli en glädjens kväll blev snabbt en dyster kväll. Vi som hade jobbat så mycket i valrörelsen hade ju känt en sådan medvind och träffat så många som var arga på borglig politik. Vi hade väl träffat en och annan som inte gillade Mona Sahlin och några som inte tyckte om samarbetet med Miljöpartiet. Men de flesta ville ha ett regerings skifte till en RödGrön regering.

Svenska folket

Men det ville inte svenska folket, de var nöjda med den moderat styrda regering som satt och gav dem förtroendet att styra i fyra år till. Men det hade hänt något i svensk politik ett främlingsfientligt parti hade kommit in i riksdagen Sverigedemokraterna. Och inte nog med det de har en vågmästrars roll i riksdagen också. HUR KUNDE DETTA SKE DÅ??

Ska Moderaterna få skära i den Svenska modellen och försämra ännu mer för de människor som redan har det svårt?

Michael Karlsson

Var det så oväntat att de kom in?? De flesta opinionsmätning visade ju på att de hade en 3,5 till 4,5% av väljarnas stöd. Men de fick ett större stöd än så av svenska folket hela 5,7% tycker att Sverigedemokraterna är det bästa alternativet att leda Sveriges riksdag.

Ytterligare nedskärningar

När jag satt där på Enjoy kändes det som detta inte kan vara sant att Sverige

har fått en borrlig regering i fyra år till. Ska Moderaterna få skära i den Svenska modellen och försämra ännu mer för de människor som redan har det svårt, Ska de som redan har det mycket bra få det ännu bättre på de arbetslösa och sjukas bekostnad.

Vart tog solidariteten vägen hade svenska folket glömt den??

Vill väljarna verkligen att den Svenska

välfärdsmodellen skall nedmonteras och ersättas av något helt annat?

Frågorna i mitt huvud var många under denna söndagskväll den 19 september och är det än.

Januari men sedan...

Vad hände efter januari 2010?? Då hade Socialdemokraterna 36,9% stöd av väljarna enligt Sifo jämfört med valresultatet som blev 30,66%.

Om man sen lägger till Vänstern och Miljöpartiets siffror från Sifo i januari så hade de Rödgröna fått 51,8% av rösterna. Och hade det varit denna kvälls valresultat så hade det ju varit en glädjens kväll.

Något hände under våren och sommaren Socialdemokraternas opinions-siffror börja gå neråt och det är detta som många kommer att forska i varför.

Ledamöter & partier

Riksdagen har 349 ledamöter som väljs vart fjärde år. För att kunna bli ledamot måste man ha rösträtt och vara nominerad av ett politiskt parti. Åtta partier är representerade i riksdagen under mandatperioden 2010–2014.

Här ser du vilka partierna i riksdagen är och hur många platser de har:

- Socialdemokraterna (S), 112 mandat
- Moderata samlingspartiet (M), 107 mandat
- Miljöpartiet (MP), 25 mandat
- Folkpartiet liberalerna (FP), 24 mandat
- Centerpartiet (C), 23 mandat
- Sverigedemokraterna (SD), 20 mandat
- Kristdemokraterna (KD), 19 mandat
- Vänsterpartiet (V), 19 mandat

Vem kan bli ledamot och hur går det till?
Den som vill ställa upp i valet till riksdagen måste

- ha **rösträtt** i riksdagsvalet, det vill säga vara svensk medborgare, fylla 18 år senast på valdagen och vara eller ha varit folkbokförd i Sverige
- vara **nominerad av ett politiskt parti**, eftersom rösterna i valet till en början fördelas mellan partierna
- [Vilka får vara med i riksdagen?](#)
- [Vilka kommer in i riksdagen?](#)

Många valanalyser kommer att göras kris möten kommer att avlösa varandra. Och vi kan ju alltid hoppas att de kommer på något. Men jag kommer att göra som vanligt att fortsätta prata Solidaritet, Jämlikhet och rättvis för det vet jag att de borgerliga politikerna inte kommer bry sig så mycket om.

*Michael Karlsson
fackligt- politisk ansvarig
Västra Skaraborg*

Information till sjukskrivna

SJUKPERIOD	VEM BETALAR?	VAD KRÄVS?	ATT OBSERVERA
Dag 1– 14	Arbetsgivaren. En (1) karenstdag därefter 80% av lönen.	Läkarintyg, om inte förr så från 8:e dagen.	Försäkringskassan kan ifrågasätta behovet av sjukskrivning.
Dag 15 och vidare	Försäkringskassan. 80% av SGI (sjukpenninggrundande inkomst).	Läkarintyg.	Försäkringskassan kan ifrågasätta behovet av sjukskrivning och även dra in sjukpenningen.
Dag 15–360	AGS 10% (avtalsgruppsjukförsäkring)	AGS anmälan finns hos arbetsgivaren.	Försäkringskassan kan ifrågasätta behovet av sjukskrivning och även dra in sjukpenningen.
Tidsbegränsad sjukersättning (upphör under en övergångsperiod till och med 2012)	Försäkringskassan. AGS Månadsbelopp.	Läkarutlåtande. Prövning av Försäkringskassan. Till AGS, kopia av beslut från FK.	Anställningen behålls. OBS: Inte semesterlönegrundande frånvaro.
Sjukersättning Tillsvare	Försäkringskassan. AGS Månadsbelopp.	Läkarutlåtande. Prövning av Försäkringskassan. Till AGS, kopia av beslut från FK.	Anställningen upphör.

Viktigt att ansöka om förlängd sjukpenning

Från och med den 1 oktober måste du som fått sjukpenning i 364 dagar inom ramtiden* ansöka om förlängd sjukpenning.

Ansökan finns på www.forsakringskassan.se Försäkringskassan skickar även hem ansökan när Du kan få vanlig sjukpenning i ytterligare högst 30 dagar.

* Du kan få vanlig sjukpenning i högst 364 dagar under en period på 450 dagar (15 månader). Denna period kallas ramtid. Är du mycket allvarligt sjuk kan du ansöka om fortsatt sjukpenning.

För ytterligare information se våra respektive hemsidor:

www.ifmetall.se/avd28

www.ifmetall.se/avd27

Växelnummer till:

Skövde

0500-42 41 70

Lidköping

0510-48 41 30

Så når du IF Metall Östra och Västra Skaraborgs försäkringsansvariga direkt:

Östra Skaraborg

Marie Olsson 0706-300 717

Västra Skaraborg

Uno Johansson 0510-48 41 41

Är du sjukskriven på grund av olycksfall eller arbetsskada?

Om sjukskrivningen beror på olycksfall eller arbetssjukdom som godkänns av Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) är gången i princip densamma, skillnaden är att om sjukskrivningen varar mer

än 14 dagar är det Arbetsskadeförsäkringen som går in istället för AGS. Vid Sjukersättning kan man få livränta från Försäkringskassan som täcker mellanskillnaden mellan lön och sjukersättningen.

Delar du inte Försäkringskassans bedömning?

På senare tid har Försäkringskassan allt oftare, nekat sjukpenning, dragit in sjukpenning och avslutat sjukersättningar.

I dessa fall ska klubben på arbetsplatsen hjälpa medlemmen med överklagande eller liknande. Finns ingen klubb kan man vända sig direkt till IF Metalls avdelning.

I vissa fall kan också anställningen ifrågasättas då det kanske inte finns arbetsuppgifter som är möjliga att utföra på arbetsplatsen.

Klubben kan då kontakta avdelningen för rådgivning.

IF Metalls avdelning har möjlighet att tillgå LO -TCO Rättsskydd.

Vid arbetsskada kan bistånd därifrån beviljas av förbundet efter ansökan från IF Metalls avdelning.

Det fackliga löftet

- Tillsammans förbättrar vi villkoren på arbetsplatsen och i samhället

Det är svårt att stå ensam mot arbetsgivaren och kräva sina rättigheter. Det är därför industriarbetarna har bildat IF Metall. IF Metall är en förening, en fackförening. Vår föreningsidé är: Tillsammans ska vi förbättra våra villkor på arbetsplatsen och i samhället.

Vår idé utgår från ett löfte – ett avtal – som vi industriarbetare har gjort med varandra:

Vi lovar och försäkrar att aldrig någonsin under några omständigheter arbeta på sämre villkor eller till lägre lön än det vi nu lovar varandra.

Vi lovar varandra detta i den djupa insikten om att om vi alla håller detta löfte så måste arbetsgivaren uppfylla våra krav.

Boken går kostnadsfritt att ladda ned via http://kollektivavtal.lo.se/download_book.htm

– Vi ska engagera fler

Karl Wiktorsson, ny ungdomsansvarig i Västra Skaraborg

Medlemsnytt hälsar Karl Wiktorsson välkommen i sin nya roll som ungdomsansvarig på västra sidan. Karl är ordförande på Rekordverken i Kvänum där han jobbat sedan många år.

– Vad som ska göras med ungdomskommittén är svårt att veta, först handlar det om att engagera mer människor i gruppen, säkerställa uppsökerierna och utforma en plan för verksamheten, säger Karl.

Spännande 2011

Ett sätt är att besöka avdelningar/företag som har fungerande ungdomsverksamhet och se hur dom har gjort, fortsätter Karl.

Helt klart är att 2011 blir ett spännande år i Västra Skaraborg.

Text & Foto: Christer Andreasson

– Jag älskar mitt förtroende- uppdrag

Vanligt folk mår dåligt i Sverige idag. Att hela tiden följas av hot om utförsäkring och att hamna i sista steget i arbetsmarknadsåtgärden (fas3). Jag ser medlemmar dagligen som far illa.

Vi förtroendevalda har under de senaste åren fått mycket mer att göra när det gäller att hjälpa medlemmar och då handlar det inte bara om att folk har blivit arbetslösa utan folk som är sjuka och måste strida för sina rättigheter.

Det är ofta tunga dagar men lika ofta känner man lycka när man har hjälpa någon och man ser glädje, hoppfullhet och tro på framtiden i ögonen igen.

Då älskar jag mitt förtroendeuppdrag. Facket for ever!

*Camilla Meyner (fd Olsson)
IF Metall Östra Skaraborg.*

Klubbstyrelseutveckling

Framgångsrikt att utveckla tre klubbar vid ett tillfälle

Johan Cord (tv) och Leif Edvardsen (th) handledare på klubbstyrelseutveckling.

Deltagare bygger hus på klubbstyrelseutveckling.

IF Metall Västra Skaraborg har testat med att köra klubbstyrelseutveckling med flera klubbar samtidigt. Nu har man kört med 3 klubbar på en gång.

– Det fungerar förvånansvärt bra säger Johan Cord, studieansvarig på avdelning 28 (Västra Skaraborg).

Traditionellt håller man en kurs men en klubb, men nu testas det att ha flera klubbar under de gemensamma passen, och att klubbarna sätter sig med sina egna när det verkligen behövs. Jag besökte Axevalla folkhögskola och kikade på när de träffades.

Mer effektiva

– Varför köra en utbildning med kanske 5-7 stycken i, när vi normalt kör utbildningar med kanske 15-20 stycken, säger Johan. Vi kan vara mer effektiva men ändå tillgodose de enskilda klubbarnas behov på det här sättet, fortsätter Johan,

på det här sättet lär man av varandra, och får chansen att byta många erfarenheter med varandra på köpet.

Grunderna i utbildningen är i mångt och mycket samma för alla, till exempel: Klubbens roll, uppdragsbeskrivningar, protokollhantering och stadgar. Mer specifika blir det när man tittar på funktioner som: utbildningsplaner, nulägesanalyser och skapandet av handlingsplaner.

Genmför gemensamt

Sen kan vissa övningar vara absolut trevligare att genomföra gemensamt. Att kunna fördela roller, ta intryck av varandra och att kunna samarbeta med personer man inte träffat förut kan vara en svår konst. Det perfekta sättet att träna dessa förmågor är att bygga ett pappershus tillsammans. Tänk er dock att alla får en papperslapp med instruktioner på och att ni inte får tala med varandra, då blir det lite svårare. Tänk er sedan att det står olika uppgifter på alla lappar, då börjar det krångla till det ytterliga-

re. Det är dock mycket av det här som kommer igen i verklighet, alla har inte samma förutsättningar, alla har inte samma roller, eller samma uppfattning av de roller man har. Ibland är det svårt att prata med, och att lyssna av andra människor.

Aha-upplevelser

Under denna sammankomst (som var steg 3 av 4) träffades klubbstyrelserna på IAC i Skara, Promens i Lidköping och Nolato Gota i Götene. I ett av grupparbetena fick man prova på just detta. Det var många undrande blickar och många frågetecken i luften. När man sedan satte sig ner och gick igenom resultaten så insåg man snabbt värdet av allt. Att se hur det utkristalliserar sig ledarroller och de andra delarna man tillbringat ett antal dagar att diskutera var en aha-upplevelse för många.

– Vi tänker fortsätta på det här sättet, avslutar Johan

*Text & Foto:
Christer Andreasson*

Westernridning

- Mitt sätt att koppla av och ladda, säger Stefan Roslund

Mitt intresse för hästar och westernridning är relativt nytt för mig. Eftersom jag är uppvuxen på landet så har jag alltid haft kontakt med djur. Min första ridlektion tog jag för drygt tre år sedan vid 36 års ålder.

Jag har en kompis som lurade med mig på detta och sedan har det rullat på. Jag tävlar inte utan det är bara på motionsnivå. För ca två år sedan flyttade vi till ett litet lantställe så vi kan ha hästarna hemma hos oss.

Westernridning innebär att man till skillnad från vanlig engelsk ridning inte styr hästen lika mycket med tyglarna utan med hur man sitter och trycker med skänklarna (benen).

Långt tillbaka i tiden när cowboys drev boskap i USA så ville de förgylla de långa arbetsdagarna med att tävla med varandra. I dag tävlas det i grenar som dressyr, lassokastning från häst, olika varianter att sortera isär boskap och att rida runt tre tunnor i ett speciellt mönster så fort som möjligt.

Stor tävling

Helgen efter midsommar så är det en stor tävlingshelg på High Chapparal i fyra dagar. Detta är något som drar till sig många besökare så det märks att intresset för dessa tävlingar ökar. Ibland är vi med på clinics. Det innebär att man rider en 1-timmes lektion på förmiddagen och en på eftermiddagen för en westerntränare.

I maj var jag och min kompis med på en tredagars kurs i westernridning på Jultorp ranch i Vedum. Man satt ungefär 10 timmar i sadeln den helgen och till min förvåning så hade jag inte träningsverk efter det men trött var man.

Min svärfar har haft två före detta travhästar sedan ganska många år, de går hemma hos mig numera. Den ena använder jag till westernridning. Det är ett sto som är femton år gammal.

Stefan Roslund, 49 år, arbetar på Arkivator AB, Falköping. Är fackligt aktiv och sekreterare i verkstadsklubben samt huvudskyddsombud.

Westernridning innebär att man till skillnad från vanlig engelsk ridning inte styr hästen lika mycket med tyglarna

För mig är det avkoppling att gå ut och titta till hästarna i hagen på morgonen innan man åker till jobbet. Att hitta sitt eget sätt att kunna koppla av tror jag är väldigt viktigt för att vi ska orka med alla "måsten" runt omkring oss.

Slutligen ett litet tips om du är

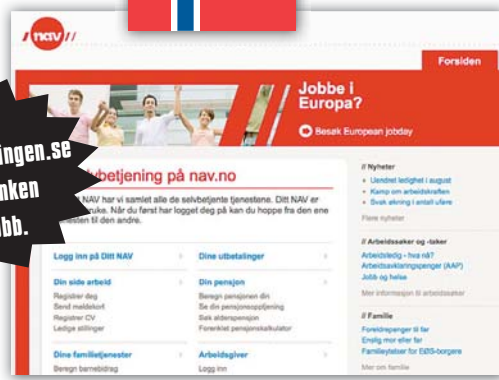
intresserad av att komma ut i naturen tillsammans med häst så kan man rida islandshäst på flera ställen, tex Kyrkekvarn mellan Falköping och Mullsjö. Du behöver inga förkunskaper.

Stefan Roslund

Arbeta i Norge

www.arbetsformedlingen.se
Leta på platsbanken
och utlandsjobb.

På www.finn.no kan du hitta både arbete och boende i Norge.

www.nav.no är norska arbetsförmedlingen. Där kan du söka lediga jobb. I Norge heter län "fylke".

Sju punkter – "Du måste" och "Du bör"

1. Om det är första gången du ska arbeta i Norge måste du ansöka om att få ett norskt D-nr, **ett tillfälligt personnummer för "fremmedarbeidere" i Norge.**

D-nr får du på det lokala skattekontoret där du skall arbeta i samband med att du ansöker om skattekort. Om du inte har fått skattekortet före du börjar arbeta är din norska arbetsgivare tvungen att dra 50 procent i skatt enligt lag.

Du är tvungen att komma personligen till skattekontoret för att ansöka om D-nr och du skall ha med dig ett giltigt pass. Om du inte har ett pass måste du ha med dig ett stämplat personbevis och annan foto-legimitation.

2. När du får en anställning skall du, precis som i Sverige, **begära ett anställningsavtal.** Det är bra att samla all din dokumentation som gäller din anställning på ett ställe. De gäller juridiskt om det skulle bli något problem med anställningen.

3. Du behöver inte vara med i någon fackförening, men det är självklart bra om det skulle bli några problem.

VIKTIGT! Om inte din arbetsgivare har någon form av tilläggsförsäkring är du inte försäkrad till och från arbete som man är i Sverige genom kollektivavtalet.

Om det inte finns någon fackrepresentant på din arbetsplats kan du kontakta **Fellesforbundet** www.fellesforbundet.no

4. Du måste ha med dig ett **giltigt pass** när du vill **öppna konto i en norsk bank.** När du har fått ett konto kan banken hjälpa dig med överföring av din norska lön. Det enklaste är att ha en norsk Internetbank då man kan göra överföringarna själv.

5. När du har fått arbete i Norge skall du **kontakta IF Metall Västra eller Östra Skaraborg för att få en övergång.** Man kan inte vara med i två

länders arbetslöshetskassa och man går automatiskt med i norsk arbetslöshetskassa då den är obligatorisk. Av skatten som dras på din norska lön går 7,8 procent till socialförsäkringen, "trygdeavgift". Arbetsgivaren har två veckor på sig att anmäla arbetstagare. Du kan kolla upp detta efter cirka tre veckor, annars får du tala med din arbetsgivare. Det är viktigt eftersom detta ligger till grund för din ersättning när du återvänder till Sverige.

6. Du skall även **meddela Arbetsförmedlingen** att du har börjat arbeta i Norge.

7. Du kan resa till Norge för att söka arbete och **ta med dig din arbetslöshetsersättning.** Då skall du kontakta Arbetsförmedlingen som har ansökningsblanketter för en så kallad sökanderesa, E303 och information om hur du går till väga.

När Norge-arbetet tar slut

Det är viktigt att du kontaktar oss omgående, helst någon vecka före arbetets avslut. Då får du hjälp med vilka intyg du skall ha med dig när du ansöker om Blankett E301, som visar dina försäkrade perioder i Norge från NAV. Vi hjälper dig med inträdesansökan till svensk A-kassa igen. Det är viktigt att du skickar in din inträdesansökan direkt så det inte uppstår något glapp i medlemskap i A-kassan. Som längst har man åtta veckor på sig att skicka in inträdesansökan från och med att anställningen har upphört.

Du måste också anmäla dig på Arbetsförmedlingen din första arbetslösa dag.

Då det kan ta lång tid att få E301 från NAV vill vi rekommendera er att lägga undan lite pengar fram tills ersättningen kommer igång.

Nytt i försäkringen:

Om man kvarstår som medlem i Sverige under kortare anställning i Norge, kan man få igång sin a-kassa direkt utan långa handläggningstider med E 301. Ring a-kassan till respektive avdelning. Se sidan tre i denna tidning.

Om du är osäker på den norska geografien kan du gå in på www.norge.no.

Vi tycker att du skall kolla upp eventuella arbetsgivare så att de inte har några anmärkningar. Det kan du kontrollera genom att ringa "Brønnøysundsregisteret" (norska PRV) www.brreg.no eller gå in på www.1881.no

Rätt lösning skickas till IF Metall Östra Skaraborg, Rådhusgatan 6, 541 22 SKÖVDE. Senast den 31 december 2010 vill vi ha ditt svar. Priser: 1:a pris, 2 st biobiljetter. 2-3 pris, 1 st biobiljetter.

Adress _____ Postadress _____

På väg till nytt jobb?

Goda råd till ett korrekt anställningsavtal

1. Kolla upp om företaget har kollektivavtal och i så fall med vilket fackförbund.
2. Hur är löneläget och ingår andra förmåner.
3. Ingångslön vilken nivå och finns lönesystem.
4. Timplön eller månadslön.
5. Löneutbetalningsdagar.
6. Anställningsform.
7. Arbetsuppgifter.
8. Arbetstider (dagtid, tvåskift eller annat).
9. Finns avtal om förskottssemester.
10. Semesterperiod.
11. Begär ett anställningsbevis. (Företaget är skyldigt enligt Lagen om anställningsskydd, LAS § 6c att utge ett sådant till dig senast en månad efter att anställningen påbörjades).

Nu är det dags för **Christer Ax** att tacka för sig.

Christer började som Metallombudsman 1990 på dåvarande avdelning 10.

Christers har alltid prioriterat möten med människor. Medlemmarna har alltid kommit i första hand och han har alltid känts sig hemma i verkligheten på företagen.

Alla vi som på något sätt har arbetat med Christer tackar honom och önskar lycka till i nya tillvaron.

Camilla Meyner

**God Jul & Gott Nytt År
Önskar
IF Metall Skaraborg**

